

КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ГОДИШНА ПРОГРАМА И ПЛАН ЗА РАБОТА

**на Комората на овластени архитекти и овластени инженери на
Република Македонија за**

2014 година

Програмата за работа за 2014 година е значително различна од минатогодишната програма. Приложената програма за работа, изворно се базира на индивидуалните програми за работа на одделенијата, сублимирајќи ги во една целина.

За 2014 година, Комората планира поинтензивни активности на четири полиња:

1. Континуиран професионален развој
2. Иницирање на измени во законската и подзаконска регулатива
3. Меѓународни активности со локална имплементација
4. Останати проектно административни активности

1. Континуиран професионален развој

Од 2014 година, **континуираниот професионален развој на членството е највисок приоритет на Комората**. Потребите за континуираниот професионален развој на членството ќе се базираат на практичните потреби на инженерите, и реалните барања на членовите искажани преку новиот софтвер за *online* електронски анкети кој Комората ќе почне да го употребува во месец Март 2014. Секое одделение во Комората задолжително ќе има по една анкета каде членството ќе каже какви семинари/предавања се потребни за соодветната струка, и врз основа на тоа ќе се структурира програмата за континуиран професионален развој.

Во приложенава програма за работа, Комората ги сумира базичните потреби за континуиран професионален развој, и истите се предмет на измена базирано на реалните барања од членството.

Комората во 2014 година превзема иницијатива за **имплементација на најголемите измени на техничките стандарди во модерна Европа – еврокодovите**. Иако законски Комората не е повикана да го води овој проект, се наоѓаме морално и професионално одговорни да ја понудиме оваа неопходна доедукација за членството која лебди во македонскиот инженерски етер повеќе од 6 години, со многу спор прогрес на имплементација. Комората превзема одговорност за координирање, водење и делумно финансирање на проектот за имплементација на еврокодovите, со што Република Македонија би ја усогласила својата техничка регулатива со техничката регулатива на Европската Унија, согласно препораката на Комисијата на Европската Унија од 11 декември 2003 година. Ваквата имплементација ќе помогне во процесот на Евроинтеграциите на Република

Македонија, но и ќе отвори пат за нашите инженери да бидат поинтензивно вклучени во меѓународни проекти.

Во Република Македонија **нема законски утврден рок во кој би требало да се имплементираат еврокодovите**. Комората ќе побара соодветна законска измена, за утврдување на реален рок за имплементација на еврокодovите и логистичка поддршка од надлежните државни институции во процесот на имплементација. Ова е особено битно бидејќи во Република Македонија **не се донесени националните анекси**, кои, најдобро би било да се донесат пред да се врши едукацијата за еврокодovите. Планирано е националните анекси да бидат донесени од Институтот за Стандардизација на Република Македонија.

Во поглед на имплементацијата на еврокодovите, Република Македонија е доста **поназад од сите земји во регионот**, каде веќе се применуваат овие технички стандарди. Комората максимално ќе настојува во рамките на своите можности да организира предавања и соодветна едукација, за да не би се нашле исправени пред одреден 'преку ноќ' определен рок за имплементација. Праксата од сите земји каде се имплементирани Еврокодovите покажува неопходност од 2-3 годишен ангажман на голем број експерти и средства, со преоден период од најмалку 1-2 години во кој паралелно би се применувале и постоечките стандарди и новите еврокодovi. Комората ќе се потруди, во рамките на своите можности ова да го реализира самостојно, а нашите активности да бидат поттик за останатите надлежни институции и државни органи да се вклучат во процесот.

Планирана е динамична програма со многубројни едукативни семинари низ Републиката и сертифицирање на инженерите кои ќе ја посетат наставата за еврокодovите.

За имплементацијата на еврокодovите, Комората планира да ја продолжи соработката со техничките факултети од Република Македонија, чии експерти беа вклучени во првата фаза на ревизијата на стручните преводи.

Комората ќе ги искористи меѓународни контакти преку Европската Асоцијација на Инженерски Комори (ЕЦЕЦ), за вклучување на **елитни странски експерти** од држави кои веќе ги имплементирале еврокодovите.

Планирани се предавања од областа на **енергетската ефикасност** од домашни и странски експерти, преку новоформираното одделение за енергетска ефикасност. Овие предавања ќе опфатат инженери од разни

струки (градежништво, архитектура, електротехника и машинство) согласно нивните индивидуални потреби.

Одделението за **архитектура** планира поинтензивна работа на упатството за минимална цена на инженерски услуги и соработка со лиценцираните фирми, архитекти и надлежни државни органи кон заедничко подигнување на нивото на архитектонско-инженерската дејност во државата.

Одделението за **геотехника**, покрај имплементацијата на еврокодovите планира организирање на предавања од областа на геотехниката од проф. д-р Хајнц Брандл од Техничкиот Универзитет во Виена Австрија, кој во тек на месец април ќе биде гостин во Република Македонија. Преку ова одделение планирани се и активности и стручни трибини во рамките на четвртиот симпозиум за геотехника кој се планира за 2014 година како и петтиот Студенски интернационален симпозиум ГЕОРЕКС 2014 кој оваа година ќе се одржи во Република Македонија. Одделението веќе работи на упатство за минимална цена на геотехничките услуги.

Одделението за **електротехника** планира организирање на предавања од областа на примената на нови напредните технологии во осветлувањето на патишта, улици, и тунели, автоматизација на згради (јавни објекти, станбени објекти), каблите како неминовен дел од инсталациите во објектите, со осврт на оправданоста на употреба на кабли кои не содржат отровни халогени елементи, заземјување и заштита од атмосферски празнења итн.

Одделението на **машински инженери** планира организиње на предавања од областа на примена на нови технологии за греење вентилација и климатизација, на згради и индустриски објекти, гасни кукни инсталации, примена на новите напредни технологии во станбени згради итн.

Во рамките на точката за континуиран професионален развој на членството, Комората планира да организира **тематски стручни конференции и тркалезни маси** за прашања од општ инженерски интерес, како и организирање на **стручни екскурзии** самостојно и во соработка со други инженерски здруженија.

2. Иницирање на измени во законската и подзаконска регулатива

Оваа активност е продолжување на обемната работа од 2013 година, која резултираше со предложени 60тина измени во Законот за градење и другите законски прописи со многуте подзаконски акти.

Во рамките на веќе предложените законски измени се и предлозите за ревизија на категоризацијата на градбите, ревизија на условите за добивање на инженерско овластување, разгледување на критериумите за продолжување на овластувањата и слично (детален приказ на сите предложени измени беше доставен на сите членови на Собранието минатата година).

Исклучително битен сегмент во работењето на комората ќе биде изготвувањето на **Упатството за минимална цена на инженерски услуги**. Со веќе завршениот превод на Германскиот модел, оваа активност е започната, и истата оперативно ќе се структурира во месец Март - Април 2014 година, за потоа да се започне со изготвување на Упатството. Можно е основните инженерски одделенија, иницијално, самостојно да изработат ценовник за својата струка, а потоа овие ценовници би се сублимирале во едно заедничко упатство.

За реална имплементација на едно вакво упатство, **неопходна е широка поддршка од надлежните државни институции**, особено поради фактот што за суштинска примена на ова упатство потребна е измена на законската регулатива која е надвор од доменот на Министерството за транспорт и врски (измена на Законот за јавни набавки и слично).

Комората планира и очекува поинтензивна соработка со Министерството за транспорт и врски во наредната година. Поставувањето на заеднички цели на Комората и државните органи, притоа водејќи се од реалните оперативни потреби на инженерите во државава, е императив за Комората.

3. Меѓународни активности со локална имплементација

Комората ќе продолжи со соработка и активности во Европската Асоцијација на Инженерски Комори (**ЕЦЕЦ**) и Инженерската Иницијатива за регионална Соработка (**ИИРС**), особено на полето на континуираната едукација.

Европската Асоцијација на Инженерски Комори (ЕЦЕЦ) развива програма за **континуирана доедукација** за членовите инженери, при што секој инженер

во одреден временски период треба да акумулира одреден број на поени преку едукативни семинари и тренинзи за да го задржи своето инженерско овластување. Како член на ЕЦЕЦ, македонската комора ќе го подржи ваквиот план и активно ќе учествува во неговата меѓународна дефиниција и реализација во Република Македонија.

Во 2014 година, нашата Комора е претседавач на Инженерската Иницијатива за Регионална Соработка (**ИИРС**), со планиран состанок со сите членки на ИИРС во Мај 2014 година во Република Македонија.

Во рамките на ИИРС, нашата Комора го води проектот **“Инженерски образовни квалификации стекнати на универзитетите во земјите членки на ИИРС и меѓусебна еквиваленција на стекнатите инженерски овластувања во земјите членки на ИИРС”**. Како резултат на овој проект, Комората во 2014 година ќе издаде **брошура со листа на сите македонски инженерски дипломи**, и можноста за добивање на инженерски овластувања базирано на истите. Ова е особено битно поради фактот што во последниве години во Република Македонија се осмислија ‘инженерски’ дипломи, каде студентите не се едуцирани за вршење реални инженерски активности од аспект на проектирање, ревизија, изведба и надзор над објекти.

Комората ќе земе активно учество и во другите усвоени проекти во рамките на ИИРС, и тоа:

- Хармонизација на законската регулатива од областа на инженерството и правата и одговорностите на овластените инженери – (раководи црногорската комора).
- Унапредување на регулативата за јавни набавки на инженерски услуги (раководи словенечката комора).
- Формирање регионални вредности на инженерските услуги (раководи хрватската Комора)

4. Останати проектно административни активности

Одделно од тековните административни одговорности, Комората за 2014 ги планира следните иницијативи и активности:

- Да се разгледаат повеќе опции за **осигурување од професионална одговорност** за членовите на Комората. Веќе е распишан јавен повик за понуди, и истите ќе се разгледаат во текот на месец Март-Април 2014 година, за што членството ќе биде навремено обавестено.

- Започнуваме со серија на **анкети со членството** за актуелни прашања, со цел Комората да се приближи кон своето членство. Првата ваква *online* анкета ќе се реализира во текот на месец Март 2013, и истата е дел од заеднички договорената анкета со коморите членки на ИИРС.
- Започнати се иницијални дискусии со неколку странски Комори за евентуално **издавање на меѓународно стручно списание** на англиски јазик, каде нашата комора би била ко-издавач.
- Комората ги започна подготовките за **купување на сопствен административен простор** за потребите на Комората. Планот е Комората да има простор каде би можеле да се одржуваат барем дел од планираните семинари и тренинзи за членството.
- Продолжуваме со заедничка организација на манифестацијата „**Инженерски прстен**“ со Инженерската институција на Македонија.
- Започнуваме со доделување на востановените **награди** од областа на архитектурата, градежништвото, машинството и електротехниката.
- Понатамошно прочистување на базата на податоци и создавање на **база на реални/активни членови** со кои Комората ќе биде во редовен контакт. Планирано е понатамошно подобрување на функционалноста на софтверот во Комората (електронско чување на податоци за посетените семинари итн) и понатамошен развој на извештајните капацитети на софтверската апликација.
- Продолжување со правното консолидирање на сите акти на Комората.
- Продолжување на активностите за склучување на **меѓународни спогодби за признавање на македонските инженерски овластувања** во странски држави. Комората е веќе во сериозни преговори со Хрватската Комора на електроинженери и Бугарската Инженерска комора во врска со ова прашање.

Планот за работа за 2014 година е амбициозен и по многу нешта различен од оној во 2013 година, со изразен фокус кон континуираниот професионален развој на членството. Ваквата програма за работа ќе создаде поголеми севкупни административни трошоци, поради што за 2014 година не е планиран финансиски раст како оној во 2013 година. Во 2014 година

Комората ќе биде институција која ќе продолжи да ги штити правата и интересите на овластените инженери и ќе настојува максимално да помогне во дополнителната едукација и потребите на инженерскиот кадар.

Комора на овластени архитекти и
овластени инженери на Република Македонија